

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-21943

Петок, 22 декември 1989

БЕЛГРАД

БРОЈ 86

ГОД. XLV

Цена на овој број е 8.500 динари. – Претплатата за 1989 година изнесува 1.050.000 динари. – Рок за рекламации 15 дена. – Редакција Улица Јована Ристика бр. 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756; Телефакс 651-482

1353.

Врз основа на член 26 став 2 од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/85, 71/86, 3/88, 59/88 и 85/89) на предлог од Народната банка на Југославија, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА НАЧИНОТ И ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА РАБОТАТА НА ЕДИНСТВЕНИОТ ДЕВИЗЕН ПАЗАР

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Купувањето и продавањето на девизи, во смисла на оваа уредба, се врши на единствениот девизен пазар промтно и на термин, и тоа:

1) меѓу домашните лица од член 17 став 1 на Законот за девизното работење (во натамошниот текст: Законот) и овластените банки;

2) меѓу овластените банки што имаат тековни сметки кај банките во странство (во натамошниот текст: овластените банки) непосредно;

3) на посебно организиран Меѓубанкарски состанок на единствениот девизен пазар (во натамошниот текст: Меѓубанкарски состанок) меѓу овластените банки, како и меѓу овластените банки и Народната банка на Југославија.

Купувањето и продавањето на девизи на Меѓубанкарскиот состанок се потврдува со заклучница, чиј образец е отпечатен кон оваа уредба и претставува нејзин составен дел (Образец број 3).

Член 2

Овластените банки промтно купуваат и продаваат девизи заради извршување на обврските за плаќање на претпријатијата и на други правни лица, продажба на девизи на граѓани и граѓански правни лица за задоволување на нивните потреби, нето намалување на девизното штедење, како и за сопствени потреби за плаќање во странство, во согласност со сопствената и заедничката дневна девизна позиција.

Купувањето на девизи по основ на нето намалување на девизното штедење, овластените банки можат да го вршат ако не располагаат со средства на девизното штедење депонирани надвор од дневната девизна позиција на сметките во странство.

Член 3

На единствениот девизен пазар можат да се купуваат и продаваат девизи што ќе ги определи Народната банка на Југославија, во согласност со одредбите на член 30 од Законот за девизното работење.

Купувањето и продавањето на девизи меѓу овластените банки се врши со пренесување на девизи од сметката на банката продавач на сметката на банката купувач и со пренесување на динари од сметката на банката купувач на сметката на банката продавач на девизи.

Овластената банка купувач на девизи е должна во рок од два работни дена да ја уплати динарската противвредност на купените девизи на жиро-сметката на овластената банка продавач на девизи.

Член 4

Купувањето и продавањето на девизи на термин се врши меѓу претпријатијата и овластените банки и меѓу овластените банки во непосредни контакти.

Купувањето и продавањето на девизи на термин се врши по курсевите за кои ќе се договараат субјектите од став 1 на овој член, со тоа што овие курсеви да можат да отстапуваат од промтните курсеви за износот на разликата меѓу динарските каматни стапки на домашниот пазар и домицилните каматни стапки на валутата што е предмет на купување и продавање.

II. УТВРДУВАЊЕ НА ДНЕВНАТА ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА НА ОВЛАСТЕНИТЕ БАНКИ

Член 5

За секој Меѓубанкарски состанок овластената банка подготвува дневна девизна позиција и ја доставува на Народната банка на Југославија еден ден пред одржувањето на Меѓубанкарскиот состанок до 12 часот.

Дневната девизна позиција се доставува на Образецот број 1, што е отпечатен кон оваа уредба и претставува нејзин составен дел.

Член 6

Дневната девизна позиција на овластената банка ги опфаќа расположивите девизни средства на денот што му претходи на денот на доставувањето на девизната позиција до Народната банка на Југославија и одливот на девизи за плаќањата во странство, продажбата на девизи на граѓани и на граѓански правни лица и нето намалувањето на девизното штедење на граѓаните.

Под расположиви девизни средства, во смисла на став 1 од овој член, се подразбираат: средствата во ефективни странски пари во касите на овластените банки и на пат, странските чекови во касите на овластените банки и на пат, средствата на сметките на овластените банки во странство, депонираните средства на неопределено време со отказан рок и орочените средства на определено време и нето девизните средства на девизните сметки кај другите овластени банки и Народната банка на Југославија.

Под расположиви девизни средства во смисла на став 1 од оваа точка не се подразбираат: девизните средства на овластените банки депонирани на сметките во странство по основ на ефективно зголеменото девизно штедење, девизните средства на сметките во странство примени по основ на користење на странски кредити што во согласност со Законот се користат за плаќање во странство, девизните средства на сметките во странство отворени врз основа на меѓудржавни спогодби и посебни меѓубанкарски аранжмани склучени со согласност од Народната банка на Југославија, девизните средства на сметките во странство примени по основ на користењето на кредити на меѓудржавни финансиски организации.

Податоците за одливот на девизите од став 1 на овој член се внесуваат во Образецот број 2, кој е отпечатен кон оваа уредба и претставува нејзин составен дел.

Член 7

Врз основа на податоците од дневните девизни позиции на овластените банки, Народната банка на Југославија изработува заедничка девизна позиција и ја утврдува усогласеноста на вкупната понуда и побарувачка на девизи на единствениот девизен пазар.

Ако врз основа на заедничката девизна позиција од став 1 на овој член Народната банка на Југославија утврди дека вкупната понуда и побарувачка на девизи може да се усогласи, а овластените банки што имаат вишок девизи не ги понудат тие девизи на продажба на други овластени банки односно на Народната банка на Југославија, Народната банка на Југославија може, спрема овластените банки што одбиле продажба на девизи, да преземе мерки за ограничување на тековните плаќања спрема странство, како и други мерки предвидени со Законот и со оваа уредба.

Девизите што ќе преостанат по намирувањето на втсаните обврски од дневната девизна позиција на сите овластени банки над утврдениот највисок износ на девизи што овластените банки можат да ги држат на своите сметки, Народната банка на Југославија може да ги откупи истиот ден.

III. КУПУВАЊЕ И ПРОДАЖБА НА ДЕВИЗИ ВО НЕПОСРЕДНИ КОНТАКТИ НА ОВЛАСТЕНИТЕ БАНКИ

Член 8

Купувањето и продавањето на девизите од член 1 на оваа уредба се врши по курсевите за кои ќе се договорот овластените банки во рамките на распоноот меѓу долните и горните курсеви од листата на интервенционите курсеви на Народната банка на Југославија за тој ден.

Член 9

Купувањето и продавањето на девизи непосредно меѓу овластените банки може да се врши под услов ако на претходниот Меѓубанкарски состанок, врз основа на заедничката девизна позиција, е изразнета понудата и побарувачката за девизи.

Член 10

За секое склучено купување односно продавање на девизи непосредно меѓу овластените банки, банката продавач на девизи истиот ден до 14 часот ја известува стручната служба на Меѓубанкарскиот состанок.

Член 11

Овластените банки се должни да водат регистар на работите за купување и продавање на девизи склучени непосредно меѓу овластените банки. Во регистарот се внесува секоја работа за купување и продавање на девизи.

IV. КУПУВАЊЕ И ПРОДАВАЊЕ НА ДЕВИЗИ НА МЕЃУБАНКАРСКИОТ СОСТАНОК

Член 12

На Меѓубанкарскиот состанок овластените банки меѓусебно купуваат и продаваат девизи во согласност со заедничката девизна позиција.

Ако не се усогласи понудата и побарувачката на девизи меѓу овластените банки на Меѓубанкарскиот состанок, Народната банка на Југославија може да интервенира со продавање на девизи заради задоволување на побарувачката на девизи, односно со откуп на понудените девизи.

Овластените банки на единствениот девизен пазар купуваат и продаваат девизи по курсевите за кои ќе се договорот, а Народната банка на Југославија купува и продава девизи по курсевите од листата на интервенционите курсеви.

Член 13

Меѓубанкарскиот состанок се одржува секој работен ден во време што ќе го определи Деловниот совет на Меѓубанкарскиот состанок со согласност на Народната банка на Југославија. Деловниот совет го формираат овластените банки – членки на Меѓубанкарскиот состанок и Народната банка на Југославија.

Овластените банки се членки на Меѓубанкарскиот состанок. На Меѓубанкарскиот состанок учествува и Народната банка на Југославија.

На овластената банка на која и престанало овластувањето за вршење работи на платниот промет и кредитни работи со странство, ѝ престанува членството на Меѓубанкарскиот состанок.

Член 14

Начинот на обезбедување средства за вршење на административно-стручните и други работи за потребите на Меѓубанкарскиот состанок се уредува со спогодба за меѓусебните права, обврски и одговорности на Здружението на банките на Југославија и на Работната заедница на Здружението.

Членките на Меѓубанкарскиот состанок со деловник го уредуваат начинот на работата и текот на одржувањето на состанокот.

Член 15

Административно-стручните и други работи за потребите на Меѓубанкарскиот состанок ги врши стручната служба на Здружението на банките на Југославија.

Член 16

Овластените банки и Народната банка на Југославија учествуваат на Меѓубанкарскиот состанок преку своите овластени претставници.

Бројот на претставниците на овластените банки што учествуваат во работата на Меѓубанкарскиот состанок се определува со деловникот за работата на Меѓубанкарскиот состанок.

Член 17

Со Меѓубанкарскиот состанок раководи лицето што, на предлог од Здружението на банките на Југославија, ќе го определи Деловниот совет на Меѓубанкарскиот состанок.

На Меѓубанкарскиот состанок претставниците на членките на Меѓубанкарскиот состанок го предаваат во писмена форма прегледот на износот на девизите по видови што имаат намера да ги купат или да ги продадат на состанокот тој ден. Тој преглед се изработува врз основа на податоците вклучени во дневната девизна позиција од член 5 на оваа уредба.

На Меѓубанкарскиот состанок Народната банка на Југославија ѝ ја доставува на надлежната служба на Меѓубанкарскиот состанок заедничката девизна позиција за сите банки членки на Меѓубанкарскиот состанок. Врз основа на прегледот на пријавените намери за купување и продажба на девизи по банки, овластеното лице што раководи со Меѓубанкарскиот состанок, ги упатува банките на извршување на обврските што произлегуваат од заедничката девизна позиција.

Понудата и побарувачката на девизи се изразува во САД долари, а купувањето и продажбата на девизи се склучува во расположивите видови девизи.

Член 18

Заклучниците за работите за купување и продавање на девизи се подготвуваат во текот на Меѓубанкарскиот состанок врз основа на склучените работи заведени во регистарот на работите за купување и продавање на девизи.

Веднаш по заклучувањето на Меѓубанкарскиот состанок, заклучниците за купување и продажба на девизи им се поднесуваат на потпис на овластените претставници на купувачите и продавачите. Потпишаните заклучници им се предаваат на овластените претставници на купувачите и продавачите. Една копија од потпишаната заклучница останува во архивата на Меѓубанкарскиот состанок.

Член 19

По заклучувањето на Меѓубанкарскиот состанок се пристапува кон пресметување на средните курсеви за сите видови девизи што биле предмет на купување и продажба на Меѓубанкарскиот состанок.

Средните курсеви за девизи се пресметуваат како аритметичка средина на долните и горните курсеви од листата на интервенционите курсеви на Народната банка на Југославија.

Член 20

Врз основа на пресметаните средни курсеви за девизи, се пресметуваат куповните и продажните курсеви за девизите со одземање односно со додавање на маржа од 0,3% од утврдениот среден курс.

Член 21

Курсевите на девизи пресметани на начинот предвиден во чл. 19 и 20 на оваа уредба се објавуваат во листата на курсевите на Меѓубанкарскиот состанок.

Курсевите на девизите од став 1 на овој член се искажуваат во динари со четири децимални места.

Член 22

Куповните и продажните курсеви од листата на курсевите на Меѓубанкарскиот состанок ги применуваат овластените банки на сите купувања и продавања на девизи што се вршат помеѓу нив и претпријатијата и другите правни и физички лица, освен на купувања и продажби на ефективни странски пари, странски чекови и странски кредитни писма, како и за пресметување на меѓународните поштенски испратници, чии курсеви се формираат во согласност со одредбите на член 5 од Законот за вршење на менувачки работи и за промет на ефективни странски пари во Југославија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 61/82 и 40/84), кои исто така се внесуваат во листата на курсевите на Меѓубанкарскиот состанок и се искажуваат на начинот утврден во член 20 од оваа уредба.

Курсевите од листата на курсевите на Меѓубанкарскиот состанок се применуваат наредниот ден од денот на одржувањето на Меѓубанкарскиот состанок.

Во вршењето на платниот промет со странство за потребите на федерацијата и на нејзините органи и организации, Народната банка на Југославија купува и продава девизи според курсевите од став 1 на овој член.

Член 23

Листата на курсевите од член 20 на оваа уредба ја потпишува лицето што раководело со Меѓубанкарскиот состанок и претставник на Народната банка на Југославија.

Листата на курсевите се објавува еден час по заклучувањето на Меѓубанкарскиот состанок и им се доставува на

банките членки на Меѓубанкарскиот состанок до 15 часот истиот работен ден.

Член 24

По завршениот Меѓубанкарски состанок овластеното лице кое раководело со Меѓубанкарскиот состанок е должно истиот ден, најдоцна до 14 часот, да ѝ ги достави следните податоци на Народната банка на Југославија:

1) износот на понудата и побарувачката на девизи и износот на вкупните купувања односно продажби на девизи, што се склучени на Меѓубанкарскиот состанок тој ден и во непосредните контакти помеѓу овластените банки;

2) листата на курсевите утврдени и формирани на Меѓубанкарскиот состанок тој ден.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 25

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата на начинот и организацијата на работата на единствениот девизен пазар („Службен лист на СФРЈ”, бр. 34/88 и 66/89).

Член 26

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”, а ќе се применува од 1 јануари 1990 година.

Е. п. бр. 857
22 декември 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

Образец бр. 1

ВКУПНИ ДЕВИЗНИ СРЕДСТВА

Состојба на ден _____ година

во мил. САД долари по тековните курсеви

НАЗИВ НА БАНКАТА	ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА					ДЕВИЗИ НАДВОР ОД ПОЗИЦИЈАТА				
	ВКУПНО	Вкупно	Ефективна и чекови	Девизи на сметката 3100	Орочени девизни средства (3320)	Девизи на сметката (311-7000)	Вкупно	Девизно штедење на граѓаните	Странски кредити	Друго
	1=2+7	2=3+4+5+6	3	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10

Образец бр. 2

ОДЛИВ НА ДЕВИЗИ НА ОВЛАСТЕНИТЕ БАНКИ

на ден _____ 1989 година

во мил. САД долари

НАЗИВ НА БАНКАТА	ВО СТРАНСТВО			ВО ЗЕМЈАТА	
	ВКУПНО	Вкупно	Обаврски по странски кредити	Тековни плаќања во странство	Продажба на девизи на граѓаните
	1=2+5	2=3+4	3	4	5

Образец бр. 3

НАРОДНА БАНКА НА
ЈУГОСЛАВИЈА
МЕЃУБАНКАРСКИ
СОСТАНОК НА
ДЕВИЗНИОТ ПАЗАР Белград _____

ЗАКЛУЧНИЦА бр. _____

1. ДОГОВОРНИ СТРАНИ:

Купувач _____

Продавач _____

2. ВИД НА ВАЛУТА _____

3. ИЗНОС ВО СТРАНСКА ВАЛУТА _____

4. КУРС _____

5. НАЧИН НА ИЗВРШУВАЊЕ НА КУПОПРОДАЖБА НА ДЕВИЗИ

Плаќање кај странската банка _____ на ден _____

Одобрување на жиро-сметка _____ на ден _____

6. КУРТАЖАТА ПО ОВАА РАБОТА ИЗНЕСУВА _____

7. ЗА РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИТЕ Е НАДЛЕЖЕН СТОПАНСКИОТ СУД ВО БЕЛГРАД

Купувач

Продавач

(штембил и потпис)

(штембил и потпис)

За девизниот пазар

(штембил и потпис)

1354.

Врз основа на член 77 од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ”, бр. 66/85, 71/86, 3/88, 59/88 и 58/89), на предлог од Народната банка на Југославија, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УСЛОВИТЕ ПОД КОИ ОВЛАСТЕНИТЕ БАНКИ МОЖАТ ДА ИМ ПРОДАВААТ ДЕВИЗИ НА ГРАЃАНИТЕ И НА ГРАЃАНСКИТЕ ПРАВНИ ЛИЦА

1. Овластените банки можат да им продаваат девизи на граѓаните и на граѓанските правни лица за задоволување на нивните потреби, и тоа:

1) за плаќање на увозот на стоки и услуги;

2) заради полагање на девизи на девизните сметки и штедните влогови на граѓаните и на граѓанските правни лица;

3) заради изнесување во патничкиот промет со странство.

Купувањето на ефективни странски пари од став 1 одредба под 3 на оваа точка се врши до износот што ќе го утврди Народната банка на Југославија.

2. Девизите за потребите на граѓаните и на граѓанските правни лица овластените банки ги обезбедуваат од сопствениот девизен прилив и со купувањето девизи на единствениот девизен пазар.

3. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за износите и условите под кои овластените банки можат да им продаваат девизи на

граѓани и на граѓански правни лица („Службен лист на СФРЈ”, бр. 72/85).

4. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”, а ќе се применува од 1 јануари 1990 година.

Е. п. бр. 858
22 декември 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

1355.

Врз основа на член 28а од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ”, бр. 66/85, 71/86, 3/88, 59/89 и 85/89), на предлог од Народната банка на Југославија Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА ФОРМИРАЊЕ НА КУРСОТ НА ДИНАРОТ

1. Средниот курс на динарот спрема германската марка (DEM) се утврдува на ниво од 7 динари за 1 германска марка (DEM).

2. Врз основа на курсот од точка 1 на оваа одлука, Народната банка на Југославија ги утврдува курсевите на динарот спрема другите валути што се предмет на купување и продажба на девизниот пазар, по принципот на правилно вкрсени курсеви.

3. Курсот на динарот за пресметковниот долар, што се применува за плаќање и наплати во клириншкиот платен промет, се формира на меѓубанкарскиот состанок секој работен ден и се применува од 14,00 часот истиот ден. Тој курс се пресметува спрема курсот на САД долар.

По исклучок од одредбата на став 1 на оваа точка, курсот на динарот за пресметковниот долар, што се применува за откуп на кредитни писма и чекови од граѓани, што гласат на пресметковниот долар, се формира на ниво пониско за 60% од курсот на динарот спрема САД долар.

4. Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за методологијата за формирање на курсот на динарот („Службен лист на СФРЈ”, бр. 34/88 и 12/89).

5. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”, а ќе се применува од 1 јануари 1990 година.

Е. п. бр. 859
22 декември 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

Страна

1353. Уредба за начинот и организацијата на работата на единствениот девизен пазар — — — — — 2125
1354. Одлука за условите под кои овластените банки можат да им продаваат девизи на граѓаните и на граѓанските правни лица — — — — — 2128
1355. Одлука за методологијата за формирање на курсот на динарот — — — — —